ADVIES
Aanvrager: Drents Museum
Project: Into Nature: Out of Darkness
Gevraagd subsidiebedrag: 300.000, waarvan 85.000 VTE budget
Bij de vergadering van de Adviescommissie Cultuur op 11 oktober 2017 waren aanwezig:
De heer P. Gaanderse, voorzitter
De heer A. Ensing
De heer O. Falkena
Mevrouw M. Marinelli
Mevrouw. N. Straatman-Jeuring
Mevrouw W. Ottens
Mevrouw L. Heebink
De heer A. de Jong (provincie)
Mevrouw O. Vos – van den Berk (provincie)

Algemene informatie over het project:
De kunst biënnale Into Nature is opgezet in 2016 vanuit vijf samenwerkende kunstinstellingen (Drents Museum, K&C Drenthe, KiK, Museum de Buitenplaats). Destijds stond het gebied van de Drentse Aa centraal. De huidige aanvraag betreft de tweede editie met als achtergrond het gebied van Frederiksoord en het Holtingerveld. Het bijzondere, kunstmatige landschap van de Koloniën van Weldadigheid in Frederiksoord wordt verbonden met het ruige landschap van het Holtingerveld. Zo ontstaat een contrast tussen Frederiksoord als product van de Verlichting en de duisternis van het Holtingerveld waar het bedrijf Astron op zoek is naar het ontstaan van het heelal. De kunstenaars zijn de verbindende schakel en laten zien hoe de mens zich verhoudt tot zijn natuurlijke omgeving. Into Nature verbindt kunst met het landschap en gaat in dialoog met het cultureel erfgoed, archeologie, natuur en landschap, innovatie en technologie, landbouw en duurzaamheid, stedenplanners en landschapsarchitecten.
Meer dan 20 professionele kunstenaars uit verschillende landen laten zich inspireren door de natuur in Drenthe.

Er zal een publicatie bij Into Nature 2018 gemaakt worden die de bezoeker niet alleen meer informatie geeft over de manifestatie en de route, maar ook een toelichting en verdieping biedt op het werk van de deelnemende kunstenaars.

De tentoonstellingsperiode loopt van 1 juli tot 16 september 2018.

De projecten van Into Nature 2018 worden geconcentreerd langs twee (fiets)routes startend vanuit het Koloniecentrum Frederiksoord:
Route 1 (westlus): Koloniecentrum-Sterrenbos/Koloniekerkje/kerkhof/kiemhuis (5 km)
Route 2 (oostlus): Koloniecentrum-kassencomplex, Holtingerveld (7 km)

Into Nature wil 20.000 bezoekers trekken in 2018.

Het educatieprogramma PO en VO dat in 2016 gebruikt is wordt toegepast in 2018.

Op basis van eerdere ervaringen met kunsteducatieprogamma's gaat Into Nature uit van de volgende deelnemersaantallen:
• Groepen 7 en 8 PO: 800 leerlingen
• Onderbouw VO: 800 leerlingen

Jonge en oudere gasten krijgen een workshop fotografie van kunstwerken in hun omgeving aangeboden.
Into Nature gaat voor dit onderdeel uit van de volgende deelnemersaantallen:
• Kinderen: 250 deelnemers
• Ouders: 100 deelnemers

De output van Into Nature 2018 is verder:
2 binnen exposities, 10 buitenprojecten van in totaal ca. 20 kunstenaars.

Opmerkingen van de adviescommissie
De adviescommissie heeft de aanvraag getoetst aan het uitvoeringsbesluit Cultuurnota 2017-2020, categorie Cultuur en Maatschappij, onderdeel Beeldende Kunst en Landschap.

Algemeen
Inhoudelijke sterke aanvraag en het lijkt een veelbelovend en ambitieus project te worden met een helder concept, interessante kunstenaars en een brede organisatie die expertise en ervaring van de vorige editie meebrengt.
Het is positief dat het gebied minder omvangrijk is. De manifestatie wordt daardoor toegankelijker en geconcentreerder en er zal daardoor sneller een balans ontstaan tussen de beleving van kunst en landschap.

Begroting
De begroting is nogal globaal en geeft onvoldoende inzicht in de opbouw van een aantal posten:
- Maakt de publicatie onderdeel uit van de entreeprijs zoals in de vorige editie?
- Wat wordt de hoogte van de entreeprijs?
- Bij een verwacht bezoek van 20.000 mensen en entreeprijs van b.v. € 20,- (incl. publicatie) komt het bedrag van inkomsten aanzienlijk hoger uit dan in het dekkingsplan opgenomen nl. € 400.000 i.p.v. de nu opgevoerde € 150.000.
- De post kunstenaarsfee maakt ongeveer de helft uit van de begroting, maar geeft geen inzicht in hoogte van de vergoedingen voor bestaand werk en nieuw te realiseren werk.
- De post P.R. is een totaalbedrag van € 60.000 maar is binnen de begroting niet uitgewerkt in hoe, wat en hoeveel.
- Hoe verhouden de uren van het personeel van K&C en het Drents Museum die hier ingebracht worden zich tot de boekjaarsubsidies van deze instellingen?

Kwaliteit
De natuur als idee komt in dit concept duidelijk(er) naar voren en heeft een volwassen en actuele benadering. Drenthe komt daardoor een beetje af van zijn romantische en historiserende verheerlijking van de natuur. Positief is dat het 'donkere deel' van Drenthe

door de locatie en door aandacht te geven aan de wetenschappelijke, innovatieve en toekomstgerichte kant binnen deze editie aan bod komt.

Met Hans Hartog de Jager heeft het project een ervaren en inhoudelijk sterke artistiek leider aangetrokken. Hij wordt bijgestaan door een kleiner team van curatoren (4 i.p.v. 6), waarbij er groot vertrouwen is betreffende de keuze van de curatoren t.a.v. kunstenaars (gerenommeerde en jonge veelbelovende kunstenaars) in relatie tot het thema.

De betrokken organisaties hebben bewezen een grootschalige manifestatie neer te kunnen zetten, inhoudelijk, publicitair en qua organisatie.
Ook het onderdeel educatie lijkt n.a.v. de vorige editie in goede handen van K&C, waar voldoende expertise en menskracht aanwezig is om dit uit te voeren.

Bereik
De verbinding met andere belangwekkende projecten als LWD2018 en 200 jr. Frederiksoord geeft importantie aan het gehele Noorden en genereert aandacht en bezoekers.
De verwachting is landelijke aandacht van de pers waardoor er ook bezoekers van andere delen van Nederland naar Drenthe getrokken worden.
Het verwachtte aantal van 20.000 bezoekers moet daarom wel haalbaar zijn. In de ogen van de commissie is het zelfs enigszins laag ingezet. Maar gezien de tegenvallende resultaten van vorig jaar is het begrijpelijk dat de organisatie zichzelf niet wil overschatten.

Vernieuwing
De verbinding of discrepantie tussen natuur en beeldende kunst is al een aantal jaren een toegepast thema binnen tentoonstellingen en manifestaties, dus in dat opzicht is het niet vernieuwend. Tegelijkertijd is er nog veel over te zeggen en is de benadering van Into Nature; Out of Darkness actueel en vernieuwend. De unieke situatie van de ‘oer-natuur’ in combinatie met een innovatief project als Lofar, maar ook de aanwezigheid van De Maatschappij van Weldadigheid en de internationale aandacht daarvoor, maakt dat er werkelijk een noodzaak is om deze invulling NU en op DEZE PLEK te realiseren.

Cultureel Ondernemerschap
Er is voldoende spreiding in de aanvragen bij verschillende fondsen en overheden, maar of daarmee werkelijk voldaan wordt aan het criterium van cultureel ondernemerschap?
De inkomsten uit entree-gelden (al dan niet incl. de publicatie) geven meer mogelijkheden om hogere eigen inkomsten te genereren. De commissie vermoedt dat Into Nature financieel meer op eigen benen zou kunnen staan, en adviseert de organisatie om hierop in te zetten. Er zou sprake moeten zijn van een afbouw in de bijdrage van de provincie.

PR en marketing
De PR is gedegen en breed opgezet. De expertise van de betrokken partijen roept hoge verwachtingen op t.a.v. het breed wegzetten en aantrekken van een grote en diverse bezoekersgroep.

Advies
Inhoudelijk is het een kwalitatief goed project en daarom adviseert de commissie positief. Tegelijkertijd adviseert de commissie om opschortende voorwaarden op te nemen ten aanzien van de punten, waarbij onder het kopje ‘begroting’ om verduidelijking gevraagd wordt.

Assen,

handtekening voorzitter,